

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjektet

“Språkforståelse hos barn og ungdommer med autismespekterforstyrrelser (ASF)/Asperger syndrom og hos barn og ungdommer med typisk utvikling”

Bakgrunn og formål med studien

Doktorgradsstudien «*Språkforståelse hos barn og ungdommer med autismespekterforstyrrelser (ASF)/Asperger Syndrom og hos barn og ungdommer med typisk utvikling*» er tilknyttet Institutt for Spesialpedagogikk og forskergruppen Child Language and Learning ved Universitetet i Oslo. Studien gjennomføres i samarbeid med Språktilegnelses- og Språkprosesseringslaben ved Norges teknisk-naturvitenskapelige Universitet. En annen viktig samarbeidspartner er Nasjonalt kompetansesenter for ADHD, autisme, Tourettes syndrom og hypersomnier. Vitenskapelig ansvarlige er førsteamanuensis Kari-Anne Næss, forsker/psykolog Terje Nærland, og prof. Mila Vulchanova.

Studien fokuserer spesielt på forståelse av metaforiske uttrykk. Metafor er et ord eller et uttrykk som brukes i overført betydning. Vi bruker metaforer både når vi snakker og når vi skriver, ofte uten at vi er bevisst på dem. Dessuten møter vi ofte metaforer i skolebøker, og de brukes også hyppig av lærere i undervisningssammenheng. Med andre ord spiller forståelse av metaforer en viktig rolle i kommunikasjon med andre mennesker og også for kunnskapstilegnelse i skolen.

Formålet med denne studien er å skaffe mer kunnskap om språkforståelse hos barn og ungdommer med og uten autismespekterforstyrrelser for å kunne tilrettelegge for en god språkstimulering på skolen, noe som igjen kan ha avgjørende betydning for barns og unges muligheter til å forstå språk. God språkforståelse kan bidra til trivsel og bedre livskvalitet for disse personene.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Deltakelse i studien innebærer følgende:

1) Barnet/ungdommen vil gjøre ulike språkoppgaver sammen med undertegnede. Oppgavene vil bli presentert enten på dataskjerm, på papir eller som praktiske «gjøreoppgaver». Et eksempel på en oppgave er f.eks. at barnet/ungdommen blir bedt om å bestemme om det ordet han/hun hører er et eksisterende norsk ord eller ikke. En annen oppgave innebærer at barnet/ungdommen skal enten peke eller si nummeret på det bildet som best representerer mening til det ordet han/hun hørte. I tillegg til slike språkoppgaver vil det gjennomføres en oppgave som omhandler generell strategibruk. Alle oppgavene vil tilsammen ta ca. 120 minutter. Oppgavene fordeles over to dager for å unngå at barnet blir sliten. Det skal sørges for at testsituasjonen vil være lystbetont og gøy. Barnet/ungdommen vil få tilpasset informasjon om hva han/hun skal gjøre før oppgavene presenteres.

Datainnsamlingen utføres av undertegnede og vil foregå i et stille rom på skolen. Hvis ønskelig, kan eventuelt forelder eller lærer/assistent være til stede i de to arbeidsøktene. Innsamlede data registreres på datamaskinen og som notater.

2) Som en del av datainnsamlingen, vil det bli sendt ut et spørreskjema til foreldrene. Spørreskjemaet består av 70 utsagn. Foreldrene vil bli bedt om å vurdere hvor ofte de har observert et bestemt utsagn hos barnet/ungdommen.

Hvem blir invitert til å delta i studien?

Det skal rekrutteres barn og ungdommer innenfor to ulike grupper (10-16 år):

- 1) Barn/ungdom med Autismespekterforstyrrelser (ASD), f. eks Asperger syndrom
- 2) Barn/ungdom med typisk utvikling

Alle deltakere skal ha norsk som sitt første språk. Utvalget vil rekrutteres via skoler, Autismeforeningen og andre relevante instanser. Disse instansene videresender samtykkeskrivet til foreldrene. Identiteten til dem som forespørres vil ikke være kjent undertegnede før foreldrene eventuelt har samtykket til deltakelse.

Hva skjer med informasjonen vi samler inn?

Alle personopplysninger og data fra studien vil bli behandlet konfidensielt. Personidentifiserende opplysninger erstattes med en kode. Personopplysninger vil bli lagret adskilt fra øvrige data for å ivareta konfidensialitet og det er kun undertegnede som har adgang til navneliste/andre personopplysninger. Deltakerne vil heller ikke kunne gjenkjennes i publikasjoner. Studien skal etter planen avsluttes 30/06/17 og alle innsamlede personopplysninger vil da bli destruert.

Deltakelse er frivillig

Det er frivillig å delta i studien. Hvis dere senere skulle ombestemme dere, er det mulig å trekke seg fra deltakelse. Dere behøver eventuelt ikke å oppgi noen grunn for at dere trekker dere. Dersom du velger at barnet ditt skal trekke seg underveis, vil alle innsamlede opplysninger bli slettet.

Studien er godkjent av Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Dersom du ønsker at barnet ditt skal delta eller har spørsmål til studien, ta kontakt med doktorgradsstipendiat Tamar Kalandadze på tlf: 93606087 eller e-post: tamar.kalandadze@isp.uio.no

Hilsen
Tamar Kalandadze

Doktorgradsstipendiat
Institutt for Spesialpedagogikk
Universitetet i Oslo

Adresse:
Boks 1072 Blindern
0316 Oslo

Samtykke til deltakelse i studien

Hvis dere ønsker å delta i studien “**Språkforståelse hos barn og ungdommer med autismspekterforstyrrelser(ASF)/Asperger syndrom og hos barn og ungdommer med typisk utvikling**”, ber vi dere signere samtykkeerklæringen. Signering vil innebære at du bekrefter å ha mottatt informasjon om studien, og at du er villig til at barnet ditt deltar

Signert av (f.eks. mor, far):

Dato:

Barnets navn:

Ditt telefonnummer:

Din mailadr.: